

Przegląd orzecznictwa Sądu Najwyższego w sprawach bankowych za okres od stycznia do czerwca 2017 r. (cz. II)

MIROSŁAW BĄCZYK

Rachunek bankowy.

Egzekucja z rachunku bankowego małżonka dłużnika

Jeżeli egzekucja prowadzona jest z rachunku bankowego, na którym znajdują się środki pieniężne należące do majątku wspólnego i osobistego posiadacza rachunku, a tytuł egzekucyjny upoważnia do egzekucji tylko z majątku wspólnego, to kwoty wyegzekwowane ponad to, co wchodzi do majątku wspólnego, są uzyskane bez podstawy prawnej i można żądać ich zwrotu na podstawie art. 405 k.c. [wyrok SN z 26.01.2017 r. (I CSK 58/16), niepubl.].

Z ustaleń faktycznych w danej sprawie wynika, że A (żona dłużnika) pozwała wierzyciela męża (B) o zapłatę na podstawie art. 405 k.c. w związku z tym, że wierzyciel ten spowodował egzekucyjne (komornicze) zajęcie rachunku bankowego A i komornik wyegzekwował z tego rachunku należność w kwocie większej, niż wynosiły środki pieniężne należące do majątku wspólnego tego małżonka, zgromadzone na tym rachunku. Innymi słowy powódka (A) wykazała, że zajęte na rachunku środki pieniężne (w euro) w przeważającej części stanowiły jej majątek osobisty. Wierzyciel uzyskał tytuł egzekucyjny przeciwko dłużnikowi i następnie klauzulę wykonalności przeciwko żonie dłużnika (A), wskazującą na dopuszczalność prowadzenia egzekucji tylko z majątku wspólnego tego małżonka (A).

Podobnie jak Sądy *meriti*, SN stwierdził w tym przypadku istnienie po stronie wierzyciela bezpodstawnego wzbogacenia w zakresie, w jakim wyegzekwował on z rachunku bankowego A środki należące do majątku osobistego A (ponad środki wchodzące do majątku wspólnego małżonka). Małżonek A nie odpowiadał bowiem wobec wierzyciela tym elementem swojego majątku i doszło do pomniejszenia tego majątku bez podstawy prawnej. Trafnie SN przyjął, że samo istnienie tytułu wykonawczego (i klauzuli wykonalności) nie usprawiedliwiało – wbrew obronie pozwanego wierzyciela – uzyskanej korzyści.